Freiburger Barockorchester & René Jacobs —*Tamerlano* de Händel

Palau Òpera
Dimecres, 14 de maig de 2025 – 19 h
Sala de Concerts

Amb el suport de:

Fundació Grup Farmacèutic Salvat

Compromís amb el medi ambient:

EMAS · AENOR Gestión Ambiental ISO 14001 · BIOSPHERE Sustainable Lifestyle

Amb la col·laboració de:

Associació Orfeó Català · Ajuntament de Barcelona Institut de Cultura · Generalitat de Catalunya Departament de Cultura · Gobierno de España Ministerio de Cultura · inaem Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música

Membre de:

ECHO European Concert Hall Organisation

Programa

Paul-Antoine Bénos-Djian, *contratenor* - Tamerlano
Thomas Walker, *tenor* - Bajazet
Katharina Ruckgaber, *soprano* - Asteria
Alexander Chance, *contratenor* - Andronico
Helena Rasker, *contralt* - Irene
Matthias Winckhler, *baix* - Leone
Freiburger Barockorchester
René Jacobs, *director*

Georg Friedrich Händel (1685-1759)
Tamerlano (versió de concert)
Llibret de Nicola Francesco Haym (1678-1729), que va fer una adaptació dels llibrets d'Agostino Piovene (1671-1721) i de Nicolas Pradon (1632-1698)

OBERTURA

ACTE I

Simfonia
Recitatiu: Andronico
Simfonia
Recitatiu: Bajazet, Andronico
Ària: Bajazet, "Forte e lieto a morte andrei"
Recitatiu: Andronico, Tamerlano
Cavatina: Tamerlano, "Vuò dar pace a un'alma altiera"
Recitatiu: Andronico
Ària: Andronico, "Bella Asteria"
Recitatiu: Asteria Tamerlano
Ària: Tamerlano, "Dammi pace, o volto amato"
Recitatiu iària: Asteria, "Serve Asteria di prezzo... S'ei non mi vuol amar"
Recitatiu: Bajazet, Andronico, Asteria
Ària: Bajazet, "Ciel e terra armi di sdegno"
Recitatiu: Andronico Asteria
Ària: Asteria, "Deh, lasciatemi il nemico"
Recitatiu: Irene, Leone, Andronico
Ària: Irene, "Dal crudel che m'ha tradita"
Accompagnato: Andronico, "Chi vide mai più sventurato amante?"
Ària: Andronico, "Benché mi sprezzi"

ACTE II

Recitatiu: Tamerlano, Andronico
Ària: Tamerlano, "Bella gara che faranno"
Recitatiu: Asteria, Andronico
Ària: Asteria, "Non è più tempo, no"
Accompagnato: Andronico, "Ah, no! Dove trascorri, idolo mio?"
Ària: Andronico, "Cerco in vano di placare"
Recitatiu: Leone, Tamerlano, Irene
Recitatiu: Asteria, Irene
Recitatiu: Irene, Leone
Ària: Irene, "Felice me, se il soglio"
Recitatiu iària: Leone "Veggio da questi amori... Amor dà guerra e pace"
Recitatiu: Bajazet, Andronico
Ària: Bajazet, "A suoi piedi padre esangue"
Recitatiu iària: Andronico, " Se Asteria mi tradisce, al certo io voglio... Più d'una tigre altero"

PAUSA

Recitatiu: Tamerlano, Asteria, Bajazet, Andronico
Recitatiu i *accompagnato:* Irene, Asteria, Tamerlano, Bajazet, Andronico
Trio: Tamerlano, Bajazet, Asteria: "Voglio strage"
Recitatiu: Asteria
Arieta: Bajazet, "No, no, il tuo sdegno mi placò"
Recitatiu: Asteria
Arieta: Andronico, "No, che del tuo gran cor"
Recitatiu: Asteria
Arieta: Irene, "No, che sei tanto costante"
Recitatiu i ària: Asteria, "Sì, sì, son vendicata... Cor di padre e cor d'amante"
Minuet 1 i 2

ACTE III

Recitatiu: Bajazet, Asteria
Ària: Bajazet, "Su la sponda del pigro Lete"
Recitatiu: Tamerlano, Andronico, Asteria
Recitatiu: Bajazet, Tamerlano, Andronico
Ària: Tamerlano, "A dispetto d'un volto ingrato"
Recitatiu: Leone, Andronico, Asteria
Duet: Asteria i Andronico, "Vivo in te, mio caro bene"
Recitatiu: Leone, Irene
Ària: Irene, "Crudel più non son io"
Recitatiu: Tamerlano, Bajazet, Andronico
Cavatina: Andronico, "Se non mi rendi il mio tesoro"
Recitatiu: Asteria, Tamerlano, Andronico, Bajazet, Irene
Accompagnato: Asteria, "Padre, amante, di voi chi vuole il merto delle vendette mie?"
Recitatiu: Asteria, Andronico, Bajazet, Tamerlano
***Accompagnato* i ària:** Bajazet, "E il soffrirete, d'onestade, o Numi?... Empio, per farti guerra"
Recitatiu: Irene, Tamerlano
Duet: Irene i Tamerlano, "Vedrò ch'un di si cangerà"
Recitatiu: Leone, Andronico, Tamerlano
Recitatiu: Bajazet, Tamerlano
***Accompagnato* i recitatiu:** Bajazet, Asteria
Cavatina: Bajazet, "Figlia mia, non pianger, no"
Accompagnato: Bajazet, "Tu, spietato, il vedrai; (misera figlia!)"
Recitatiu i *accompagnato:* Andronico, Asteria, "Or manca solo"
Ària: Asteria, "Padre amato, in me riposa"
Recitatiu: Irene, Andronico, Tamerlano
Cor final: "D'atra notte già mirasi a scorno"

Durada del concert:
Primera part, 100 minuts | Pausa de 20 minuts | Segona part, 85 minuts
La durada del concert és aproximada.
#òpera #gransfigures #concertsaccessibles

Fundació Salvat

Grup Farmacèutic

Poema

La impostura

Hi ha un punt concís,
un xic esbiaixat i falsiós
–com un circ de traços virtuals–,
que estén un punt de fuga
cap a l'oblit. Res més.

Qui venç és la perfecta despulla
que gesticula, titellaire i loquaç,
en un decadent teatret de comarques.
Resta un robot, llavors,
que repeteix els salms tristíssims
de la compassió.

No és senzill expiar les càrregues
en temps descreguts.
I res no és gratuït, ben mirat,
en el país dels guanys immensos.

Que barroc, el dolor!

Però quan tornes a contemplar
la perspectiva, tot ha canviat.
Un *hacker* t'ha duplicat
i entres a les cases,
hi obres caixes fortes
i dorms, lasciu, a tots els llits.

Un gatet amb pèl de tigre
fa mèus i et clava l'urpa.
L'ideal del cor
és sempre fugisser.
Ho sabies?

I tot acaba aquí.

La fi de l'espectacle
és la història de l'amor.

Lluís Calvo
Del llibre *Centaures i rossinyols*.
La Pobla de Farnals: Edicions del Buc, 2023.

Avançament de
temporada 2025–2026

Palau
de la Música
Catalana

—Palau Òpera

15.10.25
Il Mitridate Eupatore
de Scarlatti

09.11.25
Alcina de Händel

25.11.25
Orfeo ed Euridice
de Gluck

FORA D'ABONAMENT

15.02.26
Giulio Cesare de Händel

—Palau Grans Veus

13.11.25
Benjamin Appl
& James Bailleau

10.03.26
Julia Lezhneva
& Il Giardino Armonico

13.04.26
Piotr Beczała
& Sarah Tysman

21.04.26
Sondra Radvanovsky
& Anthony Manoli

11.05.26
Xavier Sabata
& Le Concert de l'Hostel Dieu

01.06.26
Julia Kleiter
& Julius Drake

Abonaments ja disponibles.
Abonaments a la carta, a partir de 4 concerts,
a partir del 19 de maig.
Entrades individuals a la venda a partir del 26 de maig.

Comentari

Tamerlano és una de les obres més singulars de Georg Friedrich Händel (Halle, 1685-Londres, 1759). La caracterització psicològica i sentimental dels protagonistes, el *pathos* musical que recorre els pentagrames i els accents tràgics amb què el compositor insuflà de vida els textos fan que *Tamerlano* sigui un dels títols més excepcionals de la història operística.

Aquest fascinant *dramma per musica* en tres actes es va estrenar el 1724 al King's Theatre de Londres, on *Giulio Cesare in Egitto* havia triomfat uns mesos abans. El text de Nicola Francesco Haym es basa en els llibrets que Agostino Piovene va escriure per a les òperes *Il Tamerlano* (1711) i la seva revisió *Il Bajazet* (1719), amb música de Francesco Gasparini. Piovene va fer una adaptació de *Tamerlan ou la mort de Bajazet*, tragèdia de Jacques Nicolas Pradon (1675) que va donar lloc també a *Il Tamerlano* (1706), òpera d'Alessandro Scarlatti.

L'acció es basa en una interpretació lliure de la història real de la derrota i captura del sultà turc Baiazet I a mans del guerrer mongol Tamerlà, després de la batalla d'Ankara el 1402. Al palau de Tamerlano hi ha presoners Bajazet i la seva filla Asteria. El mongol planejava casar-se amb Irene, però s'ha enamorat d'Asteria, i per això encomana a Andronico –príncep grec aliat de Tamerlano– que convenci Bajazet perquè permeti la unió. Però la jove estima Andronico i aquest és un amor recíproc. Davant la indignació del seu pare, Asteria accepta l'enllaç ocultant en realitat el seu propòsit d'enverinar el mongol. El pla es descobreix i Tamerlano demana a Asteria que triï a qui donar la copa enverinada: al seu pare o al seu amant. Per salvar la seva filla, Bajazet beu el verí maleint Tamerlano. El suïcidi del sultà i l'amor entre Andronico i Asteria provoquen la compassió de Tamerlano, que finalment perdona la jove cedint la seva mà al príncep grec.

Malgrat el títol de l'òpera, Bajazet és l'autèntic protagonista de la història. No és l'amor de parella el catalitzador de l'acció ni tampoc l'objectiu: contràriament a la tradició, Haym i Händel situen l'afecte entre pare i filla al centre del drama, i així aconsegueixen un dels retrats més commovedors de les passions humanes. Per evitar lluites entre divos, Händel va destinar el mateix nombre d'àries a cadascun d'ells, segons el que marcaven les jerarquies convencionals de l'*opera seria*. El paper de Bajazet va ser expressament modelat per a les qualitats vocals de Francesco Borosini, cantant de l'estrena. Encara que *Tamerlano* segueix l'estructura prototípica de l'*opera seria*, Händel en contravenia les convencions oferint el rol protagonista a un tenor: es reservaven aquests papers als *castrati*, autèntics ídols de masses i figures cabdals del gènere líric barroc. Borosini fou requerit per Händel per dues raons: a Itàlia havia protagonitzat amb èxit *Il Bajazet* de Gasparini, era un cantant extraordinari i la seva tessitura de tenor "baritonal" servia perfectament per al paper de pare ultratjat. En efecte, quan el cantant arribà a Londres per als assajos, Händel es va veure obligat a transportar a una tessitura més greu les seves intervencions, en estar els pentagrames en un registre massa agut per a Borosini. La influència del cantant en Händel va ser providencial, ja que el tenor va convèncer el llibretista i el compositor per canviar el desenllaç incloent-hi el suïcidi de Bajazet uns moments abans del final. El cop d'escena impactà els presents el dia de l'estrena.

Una de les virtuts excepcionals de *Tamerlano* és la descripció musical de la psicologia dels personatges. "Forte e lieto a morte andrei", ària de sortida de Bajazet, mostra la confrontació entre l'amor de pare i l'orgull del sultà vençut, amb una música de decidit gest rítmic que plasma les contradiccions del personatge. Francesca Cuzzoni –Asteria– va participar a *Giulio Cesare* i altres òperes de Händel, contractada a un preu astronòmic. La soprano era famosa per la seva expressivitat, que li permetia exhibir les més commovedores dinàmiques sonores. Asteria es descriu amb un temperament heretat del pare: valenta, rebel i decidida, però també enamorada, com delata un arc melòdic de tendra malenconia a "Se non mi vuol amar". El castrat Andrea Pacini va ser Tamerlano, descrit amb un ritme impetuós i com un cruel manipulador. L'*aria di bravura* "A dispetto d'un volto ingrato" va ser destinada al lluïment de Pacini. Francesco Bernardi –conegut com a Senesino– va ser un altre dels divos de Händel, també present a *Giulio Cesare* i primer intèrpret d'Andronico. Basava la seva línia de cant en la puresa d'expressió i la naturalitat, i segons que el va descriure el compositor Johann Joachim Quantz quan el va escoltar a Dresden el 1719, *"tenia una entonació perfecta i una vibració excel·lent; la seva manera de cantar era extraordinària i la dicció, sense parió"*. Per a tals virtuts Händel va crear una ària de sortida –"Bella Asteria"– d'estil sentimental i contemplatiu, que retrata Andronico com un home profundament enamorat. Pensant en el gaudi del públic li destinà també una dificilíssima *aria di bravura,* "Più d'una tigre altero".

No hi ha *lieto fine* –l'obligat final feliç– a *Tamerlano.* Händel trenca novament les convencions operístiques culminant l'obra amb un cor en la tràgica tonalitat de Mi menor, la mateixa amb la qual Asteria premonitòriament cantava la seva primera ària, i que tenyeix d'ombres inquietants l'esfereïdora escena amb la il·lustrativa conclusió: el suïcidi de Bajazet permet que Asteria visqui el seu amor. En clau metafòrica, de la foscor de l'època anterior sorgeix la llum d'una nova estètica on el sentiment agafa protagonisme.

Verònica Maynés, musicòloga, crític musical i professora d'història de la música i història de l'òpera

Fes-te benefactor del Palau

Per la música i el patrimoni,
per la llum i l'harmonia.
Pel poder transformador
d'un projecte únic.
Per un Palau per sempre.

Suma't al projecte!

Biografies

Paul-Antoine Bénos-Djian, contratenor

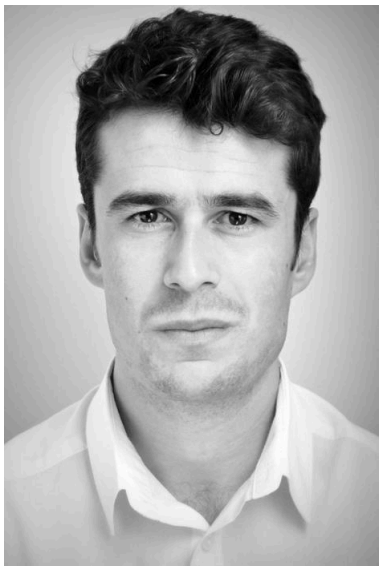

@Laurent Laurent

El contratenor francès és un dels joves talents vocals més emocionants del nostre temps. Guardonat amb el premi HSBC Révélation al Festival d'Ais de Provença, és graduat pel Centre de Música Barroca de Versalles i pel Conservatori de París.

Els seus moments destacats de la temporada 2024-25 inclouen les interpretacions del paper d'Ulisse de *Polifemo* a l'Opéra de Lilla i al Château de Versalles, així com Endimione de *La Calisto* al Festival d'Ais de Provença. Pel que fa a l'àmbit concertístic, interpreta el rol titular de *Tamerlano* en aquesta gira, sota la direcció de René Jacobs, amb la Freiburger Barockorchester, així com Trasemede de *Merope* amb l'Akademie für Alte Musik de Berlín, a més de concerts amb Le Poème Harmonique i Café Zimmermann.

La temporada 2023-24 Benós-Dijan va cantar els papers d'Ottone de *L'incoronazione di Poppea* a l'Opéra de Rennes i Oper de Colònia, i Ulisse de *Polifemo* a l'Opéra National du Rhin, sota la batuta d'Emmanuelle Haïm. Va participar en un recital de Vivaldi amb Café Zimmermann, va interpretar el paper titular d'*Il Mitridate Eupatore* de Scarlatti al Het Concertgebouw, sota la batuta de Thibault Noally, *El Messies* de Händel amb Accentus i Laurence Equilbey en actuacions a La Seine Musicale, Opéra National du Capitole de Tolosa de Llenguadoc i al Palau de la Música, i igualment un recital sobre Bach al Bozar de Brussel·les i la *Passió segons sant Mateu* a l'Opéra de Rennes.

La temporada 2022-23 va cantar el paper d'Oberon d'*A midsummer night's dream* a l'Opéra de Rouen, Athamas de *Semele* a l'Opéra de Lilla amb Emmanuelle Haim, Farnace de *Mitridate* a la Staatsoper de Berlín, el paper titular de *Giulio Cesare* al Festival Internacional de Beaune i Alessandro de *Tolomeo* amb Il Pomo d'Oro, de gira al Teatro Real, Théâtre des Champs Élysées, Elbphilharmonie i Katowice.

Alguns dels seus papers anteriors més destacats són Farnace de *Mitridate,* amb Marc Minkowski i Les Musiciens du Louvre (acompanyat d'enregistrament) al Palau de les Arts Reina Sofia de València; Ottone d'*Agrippina* a Halle, i Marte de *La divisione del mondo* a l'Opéra Royal de Versalles, tots dos amb Les Talens Lyriques i Christophe Rousset; Unulfo de *Rodelinda* al Théâtre des Champs Élysées, amb Le Concert d'Astrée i Emmanuelle Haïm; el paper titular de *Rinaldo* a l'Opéra de Rennes; La Voce di Deo d'*Il primo omicido* d'Scarlatti, amb Philippe Jaroussky a Salzburg; Tolomeo de *Guilio Cesare,* amb l'English Touring Opera, a més de concerts i un enregistrament de les *Odes* de Purcell (també amb Le Banquet Céleste), i el seu debut amb la prestigiosa Comédie Française de París a *La nuit des rois*.

Més recentment ha debutat a Moscou al Teatre Bolxoi com a Polinesso d'*Ariodante*, dirigit per Gianluca Capuano, i ha cantat Didymus de *Theodora* amb Il Pomo d'Oro, juntament amb Joyce DiDonato, Lisette Oropesa i Michael Spyres, al Theater an der Wien, Théâtre des Champs Élysées i La Scala de Milà, amb un enregistrament en directe. Altres plats forts han estat Nireno de *Giulio Cesare*, també al Théâtre des Champs Élysées, i Ottone de *L'incoronazione di Poppea* per al Festival d'Ais de Provença.

Thomas Walker, tenor

@Rober Workman

Nascut a Glasgow, va estudiar a la secció de vent-metall de la Royal Scottish Academy of Music and Drama i cant amb Ryland Davies al Royal College of Music. Al llarg les últimes dues dècades ha interpretat un ampli ventall de repertori, que abasta Johann Sebastian, Johann Christoph i Carl Philipp Emanuel Bach, passant per Händel, Gluck i Mozart, fins a Beethoven, Janáček, Honegger i Britten.

Aquesta temporada debuta en el paper de Bajazet de *Tamerlano* en la gira europea amb la Freiburger Barockorchester i René Jacobs, que cantarà també en futures temporades; igualment, la seva agenda inclou Don Ottavio de *Don Giovanni* al Teatro Manzoni de Pistoia; *Serenata* de Britten amb la Nürnberger Symphoniker, una gira al costat de la B'Rock Orchestra amb la *Missa solemnnis* i *Il trionfo del Tempo e del Disinganno* de Händel i tornar a treballar amb la Scottish Chamber Orchestra per cantar la *Missa en Do menor* de Mozart amb Maxim Emelyanychev. Altres actuacions destacades de la temporada inclouen el paper titular d'*Actéon* de Charpentier i de *Pygmalion* de Rameau amb l'Academy of Ancient Music i Laurence Cummings; *Threni* de Stravinsky amb la Capella Amsterdam i *The fairy queen* de Purcell al Festival de Savonlinna.

Thomas Walker ja ha aparegut als escenaris com a Adam d'*Il primo omicidio* de Scarlatti, tant a l'Opéra National de París com a la Staatsoper de Berlín; i a Berlín ha cantat Arnalta de *L'incoronazione di Poppea,* Admeto d'*Alceste* de Gluck a la Triennal del Ruhr i els papers titulars de *Zoroastre* de Rameau a la Komische Oper de Berlín i de *Platée* a la Staatsoper de Stuttgart.

En concert, ha ofert Rinaldo d'*Armida* de Haydn amb l'Orquestra de Cambra de Basilea, *L'incoronazione di Poppea* de Monteverdi amb l'Orquestra del Festival de Budapest i Iván Fischer, una gira amb l'Orchestra of the Eighteenth Century i Daniel Reuss interpretant l'Evangelista tant a la *Passió segons sant Joan* com *Passió segons sant Mateu* de Bach, així com múltiples actuacions amb l'Orquestra Nacional de Bèlgica, la més recent de les quals la *Missa solemnis* de Beethoven al Bozar amb Hugh Wolff.

Ha enregistrat un ampli repertori, que inclou obres corals de Janáček i la *Missa solemnis* de Beethoven amb la Cappella Amsterdam, sota la direcció de Daniel Reuss; el *Magnificat* de Bach, amb Arcangelo i Jonathan Cohen, i *Le roi David* de Honegger, amb l'Ensemble Vocal de Lausana.

Katharina Ruckgaber, soprano

@Nicky Webb

Nascuda a Múnic, va ser nomenada Artista Jove de l'Any 2019 per la revista «Opernwelt» i s'ha consolidat tant a l'escenari operístic com al concertístic.

Va acabar els seus estudis a la Universitat de Música i Arts Escèniques de Múnic i ha rebut beques de la German Stage Association, Fundació Jütting de Stendal i Associació Richard Wagner. L'any 2017 va guanyar el Concurs Anneliese Rothenberger.

Des de la temporada 2023-24 treballa com a *freelance* i ha tingut un gran èxit en el paper de Beppi de l'òpera *Stallerhof* de Gerd Kühr a l'Stadttheater de Klagenfurt, títol amb què la sala va inaugurar la temporada. Posteriorment va debutar al Canadà amb concerts d'opereta per Cap d'Any. Entre els seus propers compromisos destaquen la substitució d'urgència en el paper de Musetta de *La bohème* a la Komische Oper de Berlín, així com els debuts al Teatro Real de Madrid, Gran Teatre del Liceu, Òpera de València i Philharmonie de Berlín en el paper d'Asteria de *Tamerlano* de Händel, sota la direcció de René Jacobs.

Entre els moments recents més destacats té el paper d'Ännchen de *Der Freischütz* de Weber al Festival de Bregenz 2024, Susanna de *Le nozze di Figaro* al Nationaltheater de Mannheim, Bellezza d'*Il trionfo del Tempo e del Disinganno* de Händel al Festival ClassicAnd (Andorra), el debut com a Galatea amb la Kammerakademie de Potsdam, així com diversos concerts de debut a la Laeiszhalle d'Hamburg, Philharmonie de Berlín, i a Bilbao amb l'Orquestra Simfònica de Bilbao.

La seva intensa agenda de concerts ja l'ha portat a París amb l'Orchestre National de France, Orquestra Simfònica de la MDR, Konzerthaus de Berlín sota la batuta d'Iván Fischer, Gewandhaus de Leipzig, Filharmònica de Sant Petersburg, Philharmonie de Colònia i diverses vegades a l'Elbphilharmonie d'Hamburg. L'any 2022 hi va tornar com a Ännchen en la celebrada gira de *Der Freischütz* de René Jacobs amb la Freiburger Barockorchester, a més d'oferir diversos concerts amb la Kammerorchester de Zúric.

Després de graduar-se, Katharina va ingressar a l'acadèmia de l'Òpera de Frankfurt i, posteriorment, va formar part de l'ensemble del Teatre de Friburg fins al 2023, on va interpretar nombrosos papers destacats, com ara Susanna (*Le nozze di Figaro*), Sharp-Ears the Vixen (*La petita guineu astuta*), Musetta (*La bohème*) i Nanetta (*Falstaff*). La seva interpretació de Mélisande (*Pelléas et Mélisande*) va ser aclamada per la crítica com *"un dels moments més destacats de la temporada"* («Der Neue Merker», juliol del 2019).

Katharina Ruckgaber també ha actuat com a convidada a l'Opernhaus de Zúric, Theater an der Wien, Staatstheater de Darmstadt i Gärtnerplatztheater de Múnic.

Apassionada del lied, col·labora estretament amb els pianistes Helmut Deutsch, Sholto Kynoch, Daniel Heide i Jan Philip Schulze. Al seu últim àlbum, *Love and let die*, demostra la seva versatilitat amb un repertori que va de Schubert a Berio. Ha participat en recitals a la Konzerthaus de Viena, a les òperes de Frankfurt i Zúric, i a Bayreuth, Budapest, Madrid i Barcelona, així com al Festival de Lied d'Oxford i al Wigmore Hall de Londres.

Alexander Chance, contratenor

@Benjamin Ealovega

Ha treballat amb molts dels directors més destacats del món de la música antiga, com Sir John Eliot Gardiner, Masaaki Suzuki, René Jacobs, Masato Suzuki, Laurence Cummings, Jonathan Cohen, Kristian Bezuidenhout, Marcus Creed, David Bates i Lionel Meunier. Com a solista de concert és molt sol·licitat i ha participat en nombrosos recitals arreu d'Europa: va debutar al Wigmore Hall i al Concertgebouw d'Amsterdam l'any 2024. El seu disc de debut, *Drop not, mine eyes,* amb el llaütista Toby Carr, va ser seleccionat com un dels millors àlbums del 2023 per la revista «Gramophone». Els seus papers d'òpera recents inclouen Oberon (*A midsummer night's dream* de Britten) per al Grange Festival, Apollo (*Death in Venice* de Britten) per a la Welsh National Opera i Tolomeo (*Giulio Cesare* de Händel) per a l'English Touring Opera. Entre els seus èxits recents i les actuacions futures cal destacar el debut als BBC Proms, el retorn al Wigmore Hall amb els London Handel Players, recitals com a solista amb l'English Concert, Freiburger Barockorchester i Dunedin Consort, així com el paper d'Andronico de *Tamerlano* al Festival Internacional Händel de Karlsruhe.

L'any 2022 va esdevenir el primer contratenor a guanyar l'International Handel Singing Competition, i també hi va rebre el premi del públic.

Helena Rasker, contralt

@Charl Marais

Helena Rasker es va formar al Conservatori Reial de la Haia i al Tanglewood Music Center.

La seva carrera de contralt abasta l'escenari operístic, el concert i el recital, amb un repertori ampli i en constant expansió. Ha tingut el privilegi de treballar amb directors de renom, com Sir George Benjamin, Sir Antonio Pappano, Maxime Pascal, Marc Minkowski, Jaap van Zweden, René Jacobs, Raphaël Pichon, Marc Albrecht o Yannick Nézet-Séguin.

Durant la temporada 2024-25, Helena Rasker debutarà en el paper de Mescalina en una nova producció de *Le Grand Macabre* al Teatro Massimo de Palerm, dirigida per Omer Meir Wellber; també participarà en dues noves produccions de la Dutch National Opera, a les quals debutarà com a tieta de *Peter Grimes,* i interpretarà el paper de número 4 a l'estrena mundial de l'òpera *We are the lucky ones* de Philip Venables, amb direcció escènica de Ted Huffmann. A més, torna a actuar amb la Freiburger Barockorchester en el paper d'Irene de *Tamerlano* de Händel, sota la direcció de René Jacobs, en aquesta gira que passarà també pel Palau de les Arts de València, Teatro Real de Madrid i Òpera d'Oviedo.

La temporada passada va tornar a la Dutch National Opera com a Zita (*Gianni Schicchi*) i abadessa (*Suor Angelica*) en la nova producció d'*Il trittico* de Barrie Kosky dirigida per Lorenzo Viotti; va debutar a l'Opera Vlaanderen com a Fédorine en l'estrena mundial de *Brodeck* de Daan Janssens, i va interpretar els papers de duquessa lletja i mussol d'*Alice in Wonderland* d'Unsuk Chin al Concertgebouw d'Amsterdam. En l'àmbit concertístic, ha col·laborat amb l'Ensemble Modern, Basel Kammerorchester, Orquestra de la Ràdio dels Països Baixos i Freiburger Barockorchester.

La temporada 2022-23 va debutar a la Staatsoper de Berlín en el rol d'Andronico en una nova producció d'*Il Giustino* de Vivaldi; va tornar a la Nederlandse Opera en el paper d'euga Clover a l'estrena mundial d'*Animal farm* d'Alexander Raskatov; va debutar en el paper d'*Orfeo* de Gluck amb la Freiburger Barockorchester, sota la direcció de René Jacobs, i va participar al Festival de Salzburg en la nova producció de *The greek passion* dirigida per Simon Stone.

Recentment ha assumit el paper central per a l'estrena mundial de *Like flesh* de Sivan Eldar a les òperes de Lilla, Montpeller i Lorraine, sota la direcció escènica de Silvia Costa; ha actuat a l'Opéra National du Rhin com a Grandmother, Old Lady i Finn Woman de *The snow queen* d'Abrahamsen, i ha reprès aquests papers en versió de concert al Concertgebouw d'Amsterdam amb Kent Nagano; ha enregistrat la *Missa en Si menor* de Bach amb René Jacobs i Akamus de Berlín; ha debutat amb la Freiburger Barockorchester a *Maddalena ai piedi di Cristo* de Caldara en una gira per Berlín, Friburg, París i Madrid, i ha debutat al Festival de Salzburg en la nova producció de *De temporum fine comoedia,* dirigida per Romeo Castellucci i sota la direcció musical de Teodor Currentzis.

Ha debutat a la Royal Opera House i a la Deutsche Oper de Berlín com a Erna a l'estrena mundial de *Morgen und Abend*, escrita per a ella per Georg Friedrich Haas. Recentment ha tornat al Festival d'Ais de Provença per a l'estrena mundial de *The arab apocalypse,* dirigida per Pierre Audi; ha retornat a l'Aalto Musiktheater d'Essen com a comtessa vella de *Pique dame*; ha debutat al Théâtre des Champs Élysées de París i al Grand Théâtre de Ginebra amb la nova posada en escena de *The Messiah* de Robert Wilson, i ha tornat al Concertgebouw d'Amsterdam com a Stařenka Buryjovka de *Jenůfa* amb l'Orquestra Filharmònica de la Ràdio dels Països Baixos.

Ha reprès el paper de contralt d'*Into the Little Hill* de George Benjamin amb l'Ensemble Modern al Wigmore Hall i a l'Elbphilharmonie d'Hamburg, així com amb l'Ensemble Intercontemporain al Festival Présences de París i amb la Münchener Kammerorchester. Entre altres compromisos concertístics recents figuren la *Passió segons sant Mateu* de Bach, *Simfonia núm. 8* de Mahler i els *Requiem canticles* de Stravinsky amb la Filharmònica dels Països Baixos; *Szenen aus Goethes Faust* de Schumann amb la mateixa formació, i la *Missa núm. 3* de Bruckner i el paper de Leocasta de *Giustino* de Händel amb la Lautten Compagney al Händel-Festspiele Halle.

En concert, Rasker ha col·laborat amb orquestres com ara la Filharmònica de Rotterdam, Orchestre Philharmonique de la Radio de França, Orquestra Gulbenkian, Ochestre de la Suisse Romande, London Sinfonietta, Scottish Chamber Orchestra, orquestres de cambra de Lausana i Ginebra, L'Europa Galante i ASKO/Schoenberg Ensemble. Ha cantat a festivals d'arreu d'Europa i també a Austràlia.

Matthias Winckhler, baix

@Gisela Schenker

Nascut a Múnic, va començar la seva formació musical a la Bavarian Singakademie i més tard va estudiar a la Universitat Mozarteum de Salzburg amb Andreas Macco i el grup de lied de Wolfgang Holzmair. Va ampliar formació amb Matthias Goerne, Markus Hinterhäuser, Graham Johnson, Rudolf Piernay, Peter Schreier, Bo Skovhus i Breda Zakotnik. L'estiu del 2015 va participar al projecte de joves cantants del Festival de Salzburg. El 2014, al Concurs Internacional de Mozart de Salzburg va rebre el primer premi i el premi especial de la Fundació Mozarteum. També va guanyar premis al Concurs Internacional de Bach de Leipzig l'any 2012, al Concurs Nacional de Cant de Berlín el 2010, així com al Concurs Internacional de Schubert de Dortmund el 2014.

Recentment ha actuat com a Don Fernando de *Fidelio* de Beethoven, sota la batuta de Jaap van Zweden, al Festival Menuhin de Gstaad i al Wolkenturm de Grafenegg. Altres actuacions destacades inclouen *L'enfance du Christ* d'Hector Berlioz, amb Hans-Christoph Rademann i l'Orchestre Philharmonique du Luxembourg, i *Oratori de Nadal* de Bach, amb el Münchner Bachchor, sota la direcció de Hansjörg Albrecht.

Rep invitacions per actuar en concert a festivals de renom, com el Festival de Salzburg, Kissinger Sommer, Bachfest Leipzig, Festival de Música de Rheingau, Festival de Música de Schleswig-Holstein, Thüringer Bachwochen i Setmana Mozart a Salzburg. Ha treballat amb els directors d'orquestra Howard Arman, Peter Dijkstra, Hans Graf, Matthew Halls, Pablo Heras-Casado, René Jacobs, Risto Joost, Andrew Manze, Riccardo Minasi, Jordi Savall, Masaaki Suzuki, Robin Ticciati o Jos van Veldhoven, i ha actuat amb l'Akademie für Alte Camerata Musik de Berlín, Bach Collegium Japan, Camerata de Salzburg, La Capella Reial de Catalunya, Cor de la Ràdio de Baviera, Deutsches Symphonie-Orchester de Berlín, Freiburg Barockorchester, Orquestra Simfònica MDR, Mozarteumorchester Salzburg, NDR Elbphilharmonie Orchester i Wiener Philharmoniker.

Del 2015 al 2018 va ser membre de la Staatsoper de Hannover, on els seus papers van incloure el comte Almaviva (*Le nozze di Figaro*), Papageno (*La flauta màgica*), Albert (*Werther*), Belcore (*L'elisir d'amore*) i Tom (*Die englische Katze*).

A la seva trajectòria musical destaca el lied. N'ofereix recitals amb Marcelo Amaral, Bernadette Bartos, Verena Metzger, Akemi Murakami i Jan Philip Schulze. Dins l'àmbit de la música contemporània ha treballat amb els compositors Nikolaus Brass, Friedrich Cerha, Manfred Trojahn i Gerhard Wimberger, entre d'altres, i ha participat en nombroses estrenes mundials.

Freiburger Barockorchester

©Britt Schilling

Passió, alegria musical i autenticitat: aquests són els pilars musicals de la Freiburger Barockorchester (FBO). L'FBO és un dels conjunts de música antiga més destacats del món des de fa més de tres dècades. Ofereix més d'un centenar de concerts l'any a Alemanya i a l'estranger.

Fundada per un grup de graduats de la Universitat de Música de la ciutat amb l'objectiu d'interpretar música barroca i clàssica d'acord amb criteris històrics, va començar ben aviat a fer gires internacionals i es va consolidar com una de les formacions més sol·licitades de l'escena de la música antiga. Aquest èxit queda documentat en més de cent trenta enregistraments, alguns dels quals han rebut diversos premis.

A més de les seves pròpies temporades de concerts a Friburg de Brisgòvia, Stuttgart i Berlín, l'FBO actua també a les sales de concerts més prestigioses del món, com el Lincoln Center de Nova York, Elbphilharmonie d'Hamburg, Musikverein de Viena o Philharmonie de París. També és una convidada habitual a festivals internacionals: Festival de Salzburg, Rheingau Musik Festival i Gstaad Menuhin Festival.

La direcció musical de l'orquestra recau en Cecilia Bernardini i Gottfried von der Goltz, que lideren el conjunt des del violí. Fidel a l'esperit de la interpretació històricament informada, l'FBO actua habitualment sense director d'orquestra. Tanmateix, per a programes concrets –com ara produccions operístiques o simfonies romàntiques– col·labora amb directors de prestigi, com Pablo Heras-Casado, René Jacobs o Sir Simon Rattle. De la mateixa manera, l'orquestra manté estretes col·laboracions musicals amb Kristian Bezuidenhout, Isabelle Faust, Dorothee Mields, Vox Luminis, Zürcher Sing-Akademie i RIAS Kammerchor de Berlín.

Durant la temporada 2024-25, la Freiburger Barockorchester tornarà a centrar-se especialment en el repertori barroc i clàssic. Sota la direcció de René Jacobs, interpretarà *Idomeneo* de Mozart a l'Elbphilharmonie d'Hamburg i Teatro Real de Madrid; també oferirà *Tamerlano* de Händel en versió concert, com ara al Palau de la Música. Juntament amb el conjunt vocal belga Vox Luminis, l'orquestra emprendrà una gira per Espanya i Bèlgica amb la *Passió segons sant Joan* de Bach. Als programes de concert Grand Tour i Viva Vivaldi, els músics de l'FBO mostraran les seves grans qualitats com a solistes.

En aquesta producció, la Freiburger Barockorchester està formada per:

Violins I: Péter Barczi (*concertino*), Kathrin Tröger, Beatrix Hülsemann, Christa Kittel, Aliza Vicente
Violins II: Hannah Visser, Brigitte Täubl, Daniela Helm, Jörn-Sebastian Kuhlmann, Annelies van der Vegt
Violes: Ulrike Kaufmann, Corina Golomoz, Yuko Hara
Violoncels: Stefan Mühleisen, David Neuhaus, Carlos Leal Cardin
Contrabaixos: Mariona Meteu Carles, Kinnon Church
Flautes de bec: Isabel Lehmann, Margret Görner
Flautes travesseres: Daniela Lieb, Sophia Kind
Oboès: Ann-Kathrin Brüggemann, Josep Domènech
Clarinets: Lorenzo Coppola i Elia Bianucci
Fagot: Eyal Streett
Arpa: Mara Galassi
Llaüt: Shizuko Noiri
Clavicèmbal: Riccardo Magnus

René Jacobs, director

@Philippe Matsas

Amb més de dos-cents seixanta enregistraments i una exhaustiva carrera com a cantant, director d'orquestra, acadèmic i professor, René Jacobs ha assolit una posició eminent en el camp de la música vocal barroca i clàssica. Va rebre la seva primera formació musical com a cantant del cor de la catedral de St. Bavó de Gant, ciutat natal. Va mantenir la seva activitat com a cantant durant els estudis universitaris de filologia clàssica, i les trobades amb Alfred Deller, Gustav Leonhardt i els germans Kuijken van acabar determinant la seva orientació cap a la música barroca i l'especialització com a contratenor, que molt aviat li va valer reputació com un dels cantants més destacats de la seva època. L'any 1977 va fundar el conjunt Concerto Vocale, amb el qual explorava el repertori barroc operístic i vocal de cambra, i amb aquest conjunt va enregistrar un seguit de destacables estrenes mundials guardonades internacionalment.

René Jacobs va debutar com a director d'òpera el 1983 amb una producció de *L'Orontea* d'Antonio Cesti al Festival de Música Antiga d'Innsbruck, en què posteriorment va ocupar el càrrec de director artístic del 1996 al 2009. Gràcies a la seva llarga i exitosa trajectòria de col·laboració amb la Staatsoper Unter den Linden de Berlín des del 1992, Theater an der Wien des del 2006, Théâtre Royal de la Monnaie (Brussel·les), Festival de Salzburg, Festival d'Ais de Provença, Opéra de París i altres escenaris internacionals de referència a Europa, als Estats Units i a l'Àsia, ha dirigit un repertori que abasta des del Barroc primerenc fins a Rossini, passant tant per títols desconeguts com consagrats. La seva obra es distingeix pel seu esperit pioner i l'estudi profund de les fonts històriques. En són exemples els seus enregistraments d'òperes Mozart, destacables per la seva fusió única d'erudició i instint musical. La seva producció de *Le nozze di Figaro* va ser guardonada amb un Grammy i la revista «Gramophone» la descrivia així: *"Les sèries d'òpera de Mozart de René Jacobs són una de les meravelles gravades del nostre temps"*.

Juntament amb l'extensa activitat operística, la interpretació de música sacra i oratori sempre ha estat una part important de la trajectòria de René Jacobs, on també ha estat elogiat per l'exploració continuada d'obres desconegudes, com *Maddelena ai piedi di Cristo* d'Antonio Caldara, *Il primo omicidio* d'Alessandro Scarlatti i *Le septem verba* de Pergolesi (entre d'altres), o per la innovació en la interpretació del conegut repertori de les *Passions* de J. S. Bach i el *Requiem* de Mozart, i més recentment pel seu enregistrament de l'*Stabat Mater* de Haydn.

René Jacobs ha anat ampliant cada cop més el seu repertori simfònic, amb les *Simfonies* de Haydn i les darreres de Mozart (editades per Harmonia Mundi) i, més recentment, amb el cicle integral de les *Simfonies* de Schubert publicat per Pentatone (el darrer lliurament del qual, dedicat a la *Inacabada* i *La Gran*, es va publicar el 2022).

Nomenat doctor *honoris causa* per les universitats de Gant i Innsbruck, René Jacobs ha rebut els premis més prestigiosos de la crítica internacional i pel conjunt de la seva carrera musical. La seva aclamada gravació de *Leonore* de Beethoven (primera versió, del 1805) va ser guardonada a Alemanya amb el Preis der Deutschen Schallplattenkritik i com a millor CD d'òpera de l'any per la revista «Opernwelt», així com amb el Premi Franco Abbiati a Itàlia. El diari britànic «The Guardian», presentant els enregistraments de l'any de Beethoven, escrivia el 18 de desembre de 2020: *"Potser el projecte de l'aniversari més significatiu va ser la gravació de la versió de 1805 de* Leonore *per part de René Jacobs"*. El seu enregistrament més recent de la *Missa solemnis* de Beethoven, publicat el gener del 2021, va ser igualment aclamat arreu del món com tot un esdeveniment.

L'any 2023 René Jacobs va rebre el premi Honorary Lifetime Achievemet de l'«Oper Magazine» d'Alemanya i la seva gravació de l'òpera de Weber *Der Freischütz* va ser nomenada la millor gravació d'òpera de l'any pels Opus Klassik Awards.

Connecta't a Palau Digital!

Concerts i continguts divulgatius exclusius disponibles gratuïtament a **palaudigital.cat**

Veure ara

Argument

Acte I

El sultà otomà derrotat, Bajazet, és portat encadenat a la cort del vencedor, l'emperador tàrtar Tamerlano. Aquest últim ordena a Andronico que li treguin les cadenes, però el propi Bajazet s'hi nega. Afegeix que l'únic motiu que li impedeix suïcidar-se és l'amor per la seva filla, Asteria.

Arriba Tamerlano i ordena a Andronico que intenti obtenir el consentiment de Bajazet perquè vol casar-se amb Asteria. Si Andronico n'aconsegueix el consentiment, tindria, com a recompensa, la corona de Grècia i rebria Irene com a esposa, i a més a més Bajazet seria alliberat. Andronico està molest perquè va ser ell qui va presentar Asteria a Tamerlano amb l'únic propòsit d'obtenir clemència per a ella i el seu pare, i el resultat és que Tamerlano s'ha enamorat d'ella. Tamerlano parla amb Asteria de les seves intencions i de l'oferta que ha fet a Andronico.

Asteria està furiosa amb Andronico, convençuda que l'ha traïda. Bajazet rebutja, arrogant, la proposta de Tamerlano; a més a més, està enfadat amb Asteria, convençut que la seva filla està temptada d'acceptar l'oferta del seu enemic. Tanmateix, un cop sola sola, Asteria confessa que malgrat l'aparent traïció d'Andronico, els seus sentiments per ell no han canviat.

Irene arriba i s'assabenta que ja no s'ha de casar amb Tamerlano, sinó amb Andronico. Li diu que encara pot capgirar la situació i li suggereix que es faci passar per la confident d'Irene i que la rebi Tamerlano. Ella accepta provar aquest pla, mentre Andronico medita sobre la seva difícil situació.

Acte II

Tamerlano assabenta Andronico que Astèria ha acceptat casar-se amb ell i que n'està encantada. Andronico retreu a Asteria haver acceptat aquest matrimoni. Ella respon fent veure que és la seva pròpia traïció i marxa per unir-se a Tamerlano. Andronico veu que la seva única esperança per recuperar l'amor d'Asteria és la negativa de Bajazet al casament d'ella amb Tamerlano.

Irene, disfressada de criada, apareix davant Tamerlano i Asteria. Ella promet ajudar-la a casar-se amb Tamerlano. Irene recupera l'esperança.

Andronico indica a Bajazet que Asteria ha acceptat casar-se amb Tamerlano, la qual cosa el posa furiós amb la seva filla. Es compromet a impedir aquest matrimoni. Un cop sol, Andronico lamenta la inconstància d'Asteria.

Davant de Tamerlano, Bajazet renega de la seva filla. Aquesta última, aterrida, rebutja Tamerlano i revela que ella només havia acceptat el matrimoni per poder assassinar-lo. Aleshores Tamerlano renuncia a Asteria. Així, ella recupera l'estima del seu pare i accepta l'amor d'Andronico, i obre la possibilitat a Irene de casar-se amb Tamerlano.

Acte III

Bajazet ofereix a la seva filla Asteria compartir verí per suïcidar-se i evitar el deshonor de la captivitat.

Andronico lamenta haver intercedit davant Asteria en nom de Tamerlano, i davant d'aquest, es declara el seu rival. Tamerlano, furiós, jura venjar-se de tothom. En quedar sols, Asteria i Andronico es juren amor etern mentre planegen morir.

Tamerlano convida Asteria, Andronico i Bajazet a la seva taula i ordena a Asteria que li aboqui un got. En secret hi aboca el verí, però Irene apareix i revela l'intent d'enverinament. Andronico salva la vida d'Asteria vessant la tassa. Després de dirigir-se violentament a ell, Bajazet condemna Tamerlano a l'infern i se suïcida davant seu amb verí, la qual cosa provoca la desesperació de la seva filla Asteria, que demana la mort.

Aleshores Tamerlano perdona a tothom i, mentre es casa amb Irene, ofereix a Andronico el regne de Grècia i la mà d'Asteria. Tothom canta la pau retrobada.

Essència
Palau
Flors, fragàncies
i Modernisme:
un passeig sensorial únic
Reserva ara
la teva visita!

També et pot interessar...

La Casa dels Cants
Dissabte, 24.05.25 – 22 h
Sala de Concerts

Requiem de Mozart

Irene Mas, *soprano*
Tànit Bono, *contralt*
Matthew Thomson, *tenor*
Guillem Batllori, *baix*
Cor Jove de l'Orfeó Català*
Orquestra Filharmònica de la Universitat de València*
Hilari García Gàzquez, *director*

A. Mozart: *Requiem en Re menor, KV 626*

Preus: de 30 a 45 €

*Agrupacions amb finalitats pedagògiques

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mecenes col·laboradors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Ascensors Jordà – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Caixa Enginyers – Calaf Grup – CECOT – Colonial – Fundació Antigues Caixes Catalanes - BBVA – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquimia – Gómez-Acebo & Pombo – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – Illy – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Saret de Vuyst Travel – Scasi Soluciones de Impresión S.L. – Soler Cabot – Veolia Serveis Catalunya

Benefactors d'Honor

Mariona Carulla Font – M. Dolors i Francesc – Pere Grau Vacarisas – María José Lavin Guitart – Mª. del Carmen Pous Guardia – Daniela Turco – Joaquim Uriach i Torelló

Benefactors Principals

Elvira Abril – Eulàlia Alari Ballart – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Professor Rafael I. Barraquer Compte – Francesc Xavier Carbonell Castellón – Lluís Carulla Font – Joaquim Coello Brufau – Josep

Colomer Viure – Josep Daniel i Lluïsa Fornos – Isabel Esteve Cruella – Casimiro Gracia Abian – Jordi Gual i Solé – Ramón Poch Segura – Juan Eusebio Pujol Chimeno – Juan Manuel Soler Pujol – Joan Uriach Marsal – Manel Vallet Garriga

Benefactors

Maria Victoria de Alós Martín – Mahala Alzamora Figueras-Dotti – Zacaries Benamiar – Gemma Borràs i Llorens – Jordi Capdevila i Pons – David Carrasco Chiva – Oriol Coll – Elvira Gaspar Farreras – Pablo Giménez-Salinas Framis – Maite González Rodríguez – Irene Hidalgo de Vizcarrondo – Pepita Izquierdo Giralt – Joan Oller i Cuartero – Rafael Pous Andrés – Inés Pujol Agenjo – Pepe Pujol Agenjo – Toni Pujol Agenjo – Carla Sanfeliu – Josep Ll. Sanfeliu – Marc Sanfeliu – Elina Selin – Jordi Simó Sanahuja – M. Dolors Sobrequés i Callicó – Salvador Viñas Amat

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ